

VATAN MİLLET... ELBETTE SAKARYA'DAN İBARET...

Afyon gezisinin ardından

Vatan, Millet ve Sakarya gibi üç kutsal sözü "vatan millet fasarya" ya da Vatan Millet Hizmet sözcüklerini "vatan millet bisiklet" haline dönüştürüp yozlaştıran hababam kültürünün egemenliğine karşı Kurtuluş Savaşımızın cereyan ettiği alanları gezmek ve tarihimizi tanımak hepimizin boynunun borcudur.

İşte bu amaçla EMO Bursa Şubesi ve ADD Bursa Şubesi üyeleri 27 Ağustos Pazar günü Afyon, Uşak, Kütahya üçgeninde yürütülen Büyük Taarruz ve ardından Başkomutanlık Savaşını anlayabilmek için bölgeye gezi düzenledik.

Gezimizi 26 Ağustos değil 27 Ağustos'a denk düşürmemizin nedeni, 26 Ağustos tarihinde yapılan o büyük törenin anaforu kapılmadan daha sakin ama anlaşılır bir gezi yapmak idi. Bu yazıda geziden ziyade Sakarya üzerinde duracağım.

Elbette başlıkta yer alan "Sakarya'dan ibaret" bölümüne takılmışsınızdır. Öncelikle onu açıklamak isterim. Mondros Mütarekesi sonrası Batı Anadolu ile birlikte Güney ve Güney-Doğu'nun bir kısmı işgal altına girmişti. 1921 başlarından itibaren de Orta Anadolu'nun önemli bir kısmı işgal altında idi. Tarihi Sakarya Savaşı sırasında işgal kuvvetleri Polatlı'nın burnunun dibindeki Sakarya nehrinin batı kıyısında mevzilenmişlerdi.

Ülkemizin fiziki haritasına baktığımızda Sakarya nehrinin Karadeniz'den başlayarak bir çengel gibi (Ya da ters soru işareti diyebiliriz) kıvrıldığını görürüz. Bu çengelin 2

tane kıvrık kolu vardır: Porsuk ve Sakarya... Bu iki kol yine Polatlı yakınlarında Gordiyon antik kenti yakınlarında birleşir. Sakarya kolu Afyon'un Kuzey Doğusundan, Porsuk kolu da Kuzey Batısından tam da Başkomutanlık Meydan Savaşının yapıldığı düzlüğün yanı başından doğar. Şehit Sancaktar Anıtı Porsuk'un başlangıcıdır. Kurtuluş Savaşı tarihini harita üzerinde incellerseniz esas mücadelenin bu havzada yürütüldüğünü görürsünüz. 1. İnönü, 2. İnönü, Eskişehir -Kütahya savaşları, adından anlaşılacağı Sakarya Meydan Savaşı ve nihayet Büyük Taarruz ile Başkomutanlık Meydan Savaşı hep bu havzada cereyan etmiştir.

Bu havzanın dışındaki bölgelerde ya işgal karşı çete savaşları ya da gerici ayaklanmalar vardır.

Yani Kurtuluş Savaşı Sakarya'dır. Sakarya kurtuluştur...

Kader benim bölgeyi çok iyi tanımama neden olduğu için belki de böyle bir analizi ilk kez ben yapıyorum. Çünkü Polatlı Topçu ve Füze Okulunda Yedek Subay Öğrenciliğim sırasında tarihte en çok subay kaybının olduğu, Karatepe'nin 22 günde 15 kez el değiştirdiğini, Yunan Cephe gerisi Acıkırı'ı çok iyi öğrendim.

Daha sonra Yedek Subaylığımı Adapazarı'nda yaparken bölgedeki gerici isyanları öğrendim. Ama bir de güzel olay yaşadım. Dumlupınar Meydan Muharebesinin yapıldığı alanda her yıl büyük törenler gerçekleşiyor. (şimdilerde ne yazık ki eski görkemi yok) Bu törene

savaşa katılan birlik komutanları ile Sancak nöbetçileri temsilen katılırken benim görev yaptığım birlik tamamıyla katılarak töreni gerçekleştiriyor. İşte bu nedenle ben de Bölük Komutan Vekili sıfatı ile 21 gün bu

kutsal arazide çadırı ordugahta kaldım. Bölgeyi karış karış dolaştım. Yöredeki köylülerin büyüklerinden naklettiklerini kendi ağızlarından dinledim. Çift sürerken tarlalarında buldukları savaşa ait eşyaları müzeye verilmek üzere bizzat teslim aldım.

Büyük Taarruzu, Afyon'un kurtuluşunu, rütbe alan subayların bu tarihi ortamda yapılan duygusal rütbe törenini izledim. Ama bunlar içinde en unutulmazı 30 Ağustos sabahı gerçekleşen büyük bayram...

Tören alanı Afyon, Kütahya ve Uşak illerimizin tam ortasında dağın başı. En yakın yerleşim yeri. Çalköy beldesi ve nüfusu bin civarında. Sonraki yerleşim yeri yaklaşık 20 km mesafede Dumlupınar ve birkaç bin nüfuslu. Ama o gün orada yüzbin'i aşkın insan kamyonlarıyla, traktörleriyle, minibüsleriyle ve hatta o günlerde hala var olan kağnılarıyla törene katıldılar. İnanılmaz bir coşku içindeydiler. Hepsinin savaşla ilgili bir anısı ya da anısal mirası vardı. Böylesine çorak ve yalnız bir coğrafyanın içinden bu kadar çok insanı oraya sürükleyen şey ne idi?

İşte şimdilerde kaybettiğimiz bağımsızlık coşkusu...Çünkü onlar için Sakarya "fasarya" değil kurtuluşun ta kendisi idi. Bunu nasıl unutulabilirlerdi ki. İşte 27 Ağustos günü geziye katılanlara bu kutsal toprakları gezdirmeye gittik.

Kocatepe'yi, Büyük Kalecik'teki Yüzbaşı Agah Efendi şehitliğini...Burada bir duralım Sivil Örümceğin Ağında kitabının yazarı değerli meslektaşım Mustafa Yıldırım'ın hatırlatması ile bu şehitlikte yatan 15-16 yaşındaki kahramanların mezar taşlarını gördük.(Dumlupınar Şehitliğinde 14 yaşındaki de var) Bu kahramanların en az bir yıl önce askere alındığını düşünürseniz,bunlar nasıl olur da bizim dedelerimiz olabilir? Onlar bizim çocuğumuz değil torunumuz yaşta iken bu topraklar için canlarını verdiler. Bu nedenle bu yurdu dedelerimize değil kahramanlarımıza borçluyuz diyorum.

Kocatepe'de yaptığım tanıtım sırasında aramızda bulunan bir hacı arkadaşımıza ve bir de bizim dışımızda gelerek bizi izleyen sakallı insanlara seslenerek "Buraya gelinmeden hacı olunmaz" dedim. Gerçekten de bu söze hiç kimsenin itirazı olamazdı. Kocatepe ve Kalecik Şehitliğinin ardından Kurtuluş Törenlerini yapmakta olan Afyon'a indik. Şimdi Müze olan eski Belediye binasını (Batı Cephesi Komutanı İsmet Paşa'nın karargahı). Gezdik. Ünlü Afyonkarahisar Zafer Anıtı önünde resimler çektirdik.

Burada tuhaf bir şey oldu. Geziye katılan arkadaşlar bana anıtın anlamını sordular. Çok şaşırdım. Zira bizim çocukluğumuzda İlkokul Yurttaşlık Bilgisi kitabının kapağında bu resim vardı ve bütün ilkokul çocukları bu anıtın neyi simgelediğini bilirlerdi. 1936 yılında ünlü Avusturyalı heykeltıraş Krippel tarafından yapılan bu anıtı çocuklarımıza yeniden tanıtmak gerekiyor...

Buradan ayrıldıktan sonra Uşak yolu üzerinden Yıldırım Kemal İstasyonundaki sade ama anlamlı şehitliği ve Teğmen Yıldırım Kemal'in hikayesini tazeledik. Oradan da Başkomutanlık Meydan Muharebesinin idare edildiği Zafertepe'ye ulaştık. Burada bizi hazır bekleyen Harekat Planı üzerinden ve araziden savaşı bir kez daha yaşadık.

JETLER KİMİN İÇİN UÇTU?...

Bundan sonra bizi çok hoş bir sürpriz bekliyordu. 30 Ağustos günü yapılacak gösteri uçuşu için hazırlanan jet filosunun

yer pilotu yanımıza yaklaşarak kim olduğumuzu uçaktaki pilot arkadaşlarının merak ettiğini belirtti. ADD Bursa Şubesi ve EMO Bursa Şubesi üyeleri olduğumuzu öğrendiklerinde çok sevindiler.

Ayrılmamamızı ve bizim için özel bir gösteri yapacaklarını bildirdiler. Gerçekten de birazdan inanılmaz güzellikte bir gösteri izledik. Zafertepe'nin konumundan da yararlanarak nerede ise elimizle değebileceğimiz mesafeden uçarak bizleri selamladılar. Tabii biler de onları...Pilotlara teşekkürlerimizi iletirken Yıldız Hemşire'nin de aramızda bulunduğunu öğrendiklerinde sevinçleri daha da arttı. Buradan gösteriyi gerçekleştiren İzmir Filosuna bağlı uçuş ekibine bir kez daha teşekkür ediyoruz. Zafertepe'den sonra Porsuk nehrinin doğduğu yer olan Şehit Sancaktar Mehmetçik Anıtı'nda duygu dolu anlar yaşadık. Aslıhanlar Köyünün ve şehitliğinin içinden geçerek Dumlupınar'a ulaştık. (Yunanlılar Dumlupınar Meydan Savaşına Aslıhanlar Savaşı diyor) Dumlupınar'da heykeltıraş Prof Dr Yavuz Görey tarafından yapılan kabartma ile Atatürk'ün ünlü "Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir ileri...!" dediği sahneyi canlandıran anıt önünde resimler çektirdikten sonra Dumlupınar Müzesini ziyaret ettik. Zafertepe'deki müzenin de buraya taşınmasına rağmen müzenin zenginleşmek yerine fakirleştiğini görmenin beni üzdüğünü hatırlatmak isterim. Bir hatırlatma da EMO yöneticilerimize...Dumlupınar Müzemize bir Atatürk posterini göndermeye söz verdiler...

Buradan sonraki rotamız Dumlupınar Şehitliği idi. Görülmeye değer. Özellikle şehit olan babasını taşıyan Mehmetçik sahnesi ve onun da İzmir önlerinde şehit oluşunun hikayesi hepimize duygulu anlar yaşattı.

Evet...Bizler 27 Ağustos 2006 günü "hacı" olduk. Hacı olmak için milyarlarca liramızı Suudilere kaptırmaya gerek yok. Afyon'a, Çanakkale'ye gitmeniz yeterli. Darısı okuyanların başına...

